# מהדורה למורה — כשהביפר מצפצף

כיתה ח׳ · כתבה · 345 מילים · גרסה: עולים · מפתח תשובות בעמוד זה, דפי התלמידים מהעמוד הבא

מבנה הדף: טקסט עם פסקאות ממוספרות ← חלק א׳ איתור (רמה א׳) ← חלק ב׳ הסקה, השוואה ומונח (רמה ב׳) ← חלק ג׳ טיעון והבעת עמדה (רמה ג׳) ← כרטיס יציאה. בגרסת עולים: מילון קצר בראש הדף, שאלות איתור כשאלות בחירה, פתיחי משפט.

## 🔑 כשהביפר מצפצף – כתבה

**1 (א׳)** · מה מהבאים למדו בקורס? ✔ ב. החייאה | תשובה מלאה: שלושה מאלה: עזרה ראשונה; החייאה; טיפול בפצעים; שמירה על קור רוח.

**2 (א׳)** · מה עשתה ליה בזמן הבדיקה? ✔ ב. החזיקה את היד של האישה ודיברה איתה | תשובה מלאה: החזיקה לה את היד ודיברה איתה בשקט.

**3 (א׳)** · לא יותר משתי משמרות בשבוע, ולא במהלך שבוע של מבחנים. [מילים להדגשה: אילו כללים]

**4 (ב׳)** · שהפחד הופך לאנרגיה של עשייה: כשיש לה משימה ברורה, היא מתרכזת בפעולה במקום בפחד. [מילים להדגשה: מה מתכוונת]

**5 (ב׳)** · גם מי שעוזרים לאחרים ונראים חזקים חווים קושי ורגשות, ושיחה עליהם היא חלק בריא מהתפקיד, לא חולשה. הארגון מקיים שיחות עם אנשי מקצוע אחרי אירועים קשים ומאפשר הפסקה. [מילים להדגשה: הסבירו, איך מסייע]

**6 (ב׳)** · ליה מקבלת ביטחון – מביישנית למי שלא קופאת במצב חירום; אורי לומד להעריך דברים קטנים ולשים דברים בפרופורציה (לא מתעצבן על ציון). [מילים להדגשה: השוו, ליה, אורי]

**7 (ג׳)** · תשובה אישית: עמדה ברורה + נימוק + פרט (למשל: המשמרת הקשה של אורי; הליווי והשיחות; הביטחון שליה קיבלה; כללי הארגון). [מילים להדגשה: באיזו עמדה, נמקו, פרט אחד לפחות]

💡 לדיון בכיתה: בקשו מהתלמידים לנמק בעל פה את סימון "איך הגעתם לתשובה" בשאלה אחת מכל חלק.

# טקסט 15: כשהביפר מצפצף

כיתה ח' · כתבה · גרסה עם מילון

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

📖 **מילון קצר**
**החייאה** – פעולות להצלת אדם שליבו או נשימתו הפסיקו · **קור רוח** – יכולת להישאר רגוע במצב קשה · **פרמדיק** – איש מקצוע שנותן טיפול רפואי מתקדם באמבולנס · **קריאה** – הודעה על מקרה שבו צריך עזרה · **ליווי** – תמיכה ועזרה לאורך זמן · **שבירים** – שנשברים בקלות

📖 לפני הקריאה: אולי ראיתם פעם אמבולנס, ובתוכו מתנדבים צעירים במדים. מי הם, ומה גורם להם לבחור בהתנדבות כזאת? הכתבה שלפניכם מתארת יום במשמרת של בני נוער בארגון הצלה. קראו, ושימו לב מה הם לומדים ואיך הם מתמודדים.

כתבה

## כשהביפר מצפצף

**בגיל 15 הם כבר יודעים לבצע החייאה, לחבוש פצע ולהרגיע אדם בבהלה. הכירו את בני הנוער שמתנדבים בארגון הצלה.**

א שש בערב, תחנה של ארגון הצלה בעיר. ליה, בת 15 וחצי, מסדרת את תיק העזרה הראשונה: תחבושות, כפפות, מד חום. לידה, אורי בודק את בלון החמצן. שניהם לבשו את המדים הכתומים לפני רבע שעה, ישר מבית הספר. "בבוקר אני תלמידה רגילה," אומרת ליה. "בערב אני חלק מצוות."

ב כדי להגיע לכאן, ליה ואורי עברו קורס של כשישים שעות: עזרה ראשונה, החייאה, טיפול בפצעים, ובעיקר – איך לשמור על קור רוח. בגיל 15 מותר להם להתנדב במשמרות לצד צוות מבוגר ומנוסה, ולסייע בטיפול. האחריות הסופית היא תמיד של המבוגרים, אבל הידיים הצעירות עוזרות מאוד.

ג בשש ועשרים מגיעה קריאה: אישה מבוגרת נפלה בביתה. האמבולנס יוצא, והלב של ליה דופק. "תמיד יש רגע של פחד," היא מודה. "אבל ברגע שאני נכנסת לבית, הפחד עובר לתוך הידיים – יש לי מה לעשות." בזמן שהפרמדיק בודק את האישה, ליה מחזיקה לה את היד ומדברת איתה בשקט. "לפעמים זה הטיפול הכי חשוב," אומר אחר כך הפרמדיק. "שמישהו יראה אותך."

ד לא כל קריאה נגמרת טוב, וזה החלק הקשה. אורי זוכר משמרת שבה הצוות לא הצליח להציל אדם. "חזרתי הביתה ולא הצלחתי לדבר," הוא מספר. בארגון יודעים שהמתנדבים הצעירים זקוקים לליווי: אחרי אירועים קשים מתקיימת שיחה עם אנשי מקצוע, ומותר לכל מתנדב לקחת הפסקה. "למדתי שגם גיבורים צריכים לדבר," אומר אורי. "זה לא חולשה. זה חלק מהתפקיד."

ה מה זה נותן להם? "ביטחון," אומרת ליה בלי לחשוב. "פעם הייתי ביישנית. היום אני יודעת שבמצב חירום אני לא אקפא." אורי מוסיף: "אני מעריך יותר דברים קטנים. כשאתה רואה כמה החיים שבירים, אתה לא מתעצבן על ציון במבחן."

ו יש גם מחיר. המשמרות נמשכות לעיתים עד מאוחר, ויש ימים שבהם קשה לשלב לימודים, חברים ומנוחה. בארגון קבעו כללים: לא יותר משתי משמרות בשבוע לבני נוער, ולא במהלך שבוע של מבחנים. "הלימודים קודמים," אומרת הרכזת. "מתנדב עייף הוא לא מתנדב טוב."

ז בעשר בלילה ליה מקפלת את המדים לתוך התיק. מחר יש לה מבחן באנגלית. "חזרתי פעם הביתה, ואימא שאלה איך היה בבית הספר," היא צוחקת. "אמרתי לה: אימא, היום החזקתי יד של מישהי שפחדה. זה היה השיעור הכי חשוב שלי."

## חלק א' – שאלות הבנה ואיתור מידע (רמה א')

💡 הדגישו בכל שאלה את המילים החשובות – מילת השאלה, המספר (שניים? שלושה?) והפסקה – ורק אחר כך ענו.

**1. מה מהבאים למדו בקורס?** 🔍 איתור מידע

◯ א. נהיגה באמבולנס

◯ ב. החייאה

◯ ג. בישול

**איך הגעתם לתשובה?** ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

**2. מה עשתה ליה בזמן הבדיקה?** 🔍 איתור מידע

◯ א. צילמה את המקום

◯ ב. החזיקה את היד של האישה ודיברה איתה

◯ ג. חיכתה באמבולנס

**איך הגעתם לתשובה?** ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

**3. אילו כללים קבע הארגון למתנדבים בני נוער?** 🔍 איתור מידע

**איך הגעתם לתשובה?** ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

## חלק ב' – הסקת מסקנות, השוואה ומונחים (רמה ב')

**4. מה מתכוונת ליה במשפט "הפחד עובר לתוך הידיים"?** 🧩 הבנה והסקה

ליה מתכוונת שכאשר יש לה מה לעשות...

**איך הגעתם לתשובה?** ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

**5. הסבירו את דברי אורי "גם גיבורים צריכים לדבר". איך הארגון מסייע לכך?** 🧩 הבנה והסקה

אורי מתכוון ש... והארגון עוזר בכך ש...

**איך הגעתם לתשובה?** ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

**6. השוו בין מה שליה מקבלת מההתנדבות לבין מה שאורי מקבל ממנה (פסקה ה).** 🧩 הבנה והסקה

**איך הגעתם לתשובה?** ☐ 🔍 כתוב בטקסט ☐ 🧩 חיברתי רמזים ☐ 💭 חשבתי והרגשתי

## חלק ג' – טיעון והבעת עמדה (רמה ג')

יש הטוענים שבני נוער בני 15 צעירים מדי להיחשף למצבי חירום קשים, ושעדיף שיתנדבו בהצלה רק אחרי גיל 18. אחרים טוענים שעם הכשרה וליווי מתאימים, ההתנדבות מחשלת אותם ומלמדת אחריות שאין במקום אחר.

**7. באיזו עמדה אתם תומכים? נמקו והסתמכו על פרט אחד לפחות מן הכתבה או מניסיונכם.** 💭 טיעון ועמדה

| | |
|---|---|
| **מה נתון בשאלה?** | |
| **מה עליי לעשות כדי לענות?** | |
| **מה חייב להופיע בתשובה שלי?** | |

אני תומך/ת בעמדה ש... כי... _____

**התשובה המלאה:**

_____

_____

_____

_____

_____

_____

💡 תזכורת לתשובה מלאה: הצהרת עמדה ברורה + נימוק הגיוני + הוכחה או דוגמה (מהטקסט או מהחיים).

1. מילת השאלה שהכי עזרה לי היום: _____
2. שאלה שהייתה לי קשה, ולמה: _____
3. משהו שלמדתי מהטקסט: _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟